

Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

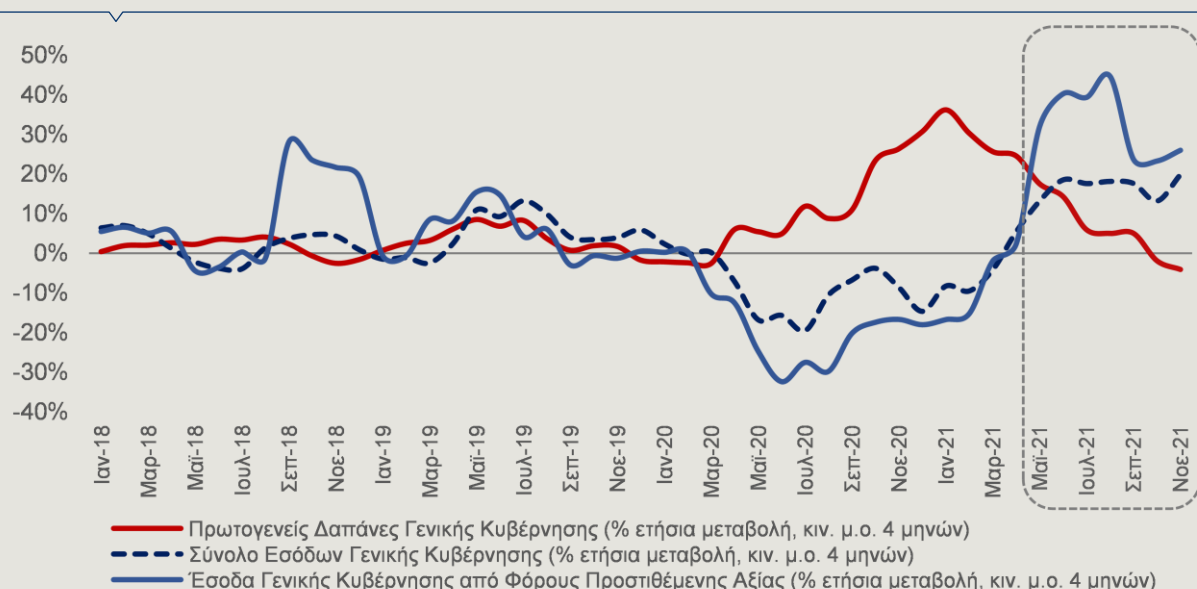
Δημόσια Χρηματοοικονομική: Σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα

Το κύριο χαρακτηριστικό των δημοσίων οικονομικών, στην τρέχουσα φάση της εξόδου από την πανδημική κρίση, είναι: (i) η σταδιακή αύξηση των εσόδων, κυρίως λόγω της ανάκαμψης της κατανάλωσης και της στήριξης των εισοδημάτων, καθώς και της συνεχιζόμενης αύξησης της απασχόλησης, (ii) η μείωση των δαπανών στήριξης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, ως απόρροια της σταδιακής άρσης των περιοριστικών μέτρων που επιβάρυναν την οικονομική δραστηριότητα, και, τέλος, (iii) η συγκράτηση των πληρωμών τόκων του δημοσίου χρέους, ως ποσοστό στο ΑΕΠ, σε επίπεδα πλησίον ευρωπαϊκών χωρών με δημόσιο χρέος χαμηλότερο από το ελληνικό. Επιπρόσθετα, η θετική προοπτική που περιγράφουν στις εκθέσεις τους οι οίκοι αξιολόγησης, σε συνδυασμό με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), η οποία, σύμφωνα με ανακοίνωσή της, τον Δεκέμβριο του 2021, θα συνεχίσει να αγοράζει ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου μετά το τέλος του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP), τον Μάρτιο του 2022, αναμένεται ότι θα διασφαλίσουν τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών ρευστότητας, στο μεσοδιάστημα, μέχρι την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, από τη χώρα μας.

Τη διετία 2020-2021, η Ελληνική Κυβέρνηση υιοθέτησε δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας, συνολικής αξίας Ευρώ 40 δισ., των οποίων το δημοσιονομικό κόστος ανήλθε σε Ευρώ 27,8 δισ., σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το 2022. Το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω παρεμβάσεων πραγματοποιήθηκε κατά το πρώτο έτος της πανδημίας, καθώς, το 2021, παράλληλα με την άρση των περιοριστικών μέτρων και την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, μέρος των παρεμβάσεων σταδιακά καταργήθηκε, ενώ για το 2022 έχουν προβλεφθεί Ευρώ 3,3 δισ. για αντίστοιχες παρεμβάσεις.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Η εξέλιξη των Πρωτογενών Δαπανών, του συνόλου των Εσόδων και των Εσόδων ΦΠΑ της Γενικής Κυβέρνησης

Πηγή:
Υπουργείο
Οικονομικών

Η πίεση που ασκήθηκε στον Προϋπολογισμό της Γενικής Κυβέρνησης, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αντανακλάται στην επανεμφάνιση των πρωτογενών δημοσιονομικών ελλειμμάτων, με ταυτόχρονη άνοδο των πρωτογενών δαπανών -οι οποίες προκύπτουν εάν από το σύνολο των δαπανών αφαιρεθούν εκείνες που αφορούν στις πληρωμές τόκων- και στη μείωση των εσόδων. Από τον Απρίλιο του 2021 και μετά, ωστόσο, όπως παρατηρείται στο Γράφημα 1, τα έσοδα της Γενικής Κυβέρνησης σταδιακά αυξήθηκαν σε ετήσια βάση (κινητός μέσος όρος τεσσάρων μηνών). Τα έσοδα από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), μάλιστα, αυξήθηκαν με εντονότερο ετήσιο ρυθμό σε σύγκριση με τα συνολικά έσοδα, στο ίδιο χρονικό διάστημα, υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα έσοδα ΦΠΑ του 2019. Οι πρωτογενείς δαπάνες συνέχισαν να αυξάνονται, στο χρονικό διάστημα Απριλίου-Σεπτεμβρίου του 2021, αν και με φθίνοντα ρυθμό, ενώ κατέγραψαν μείωση σε ετήσια βάση, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο. Η επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πρωτογενούς ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης ύψους 7,9% του ΑΕΠ, το 2020, ενώ εκτιμάται ότι, το 2021, το έλλειμμα μειώθηκε σε 7,3% και, το 2022, θα διαμορφωθεί σε 1,2%.

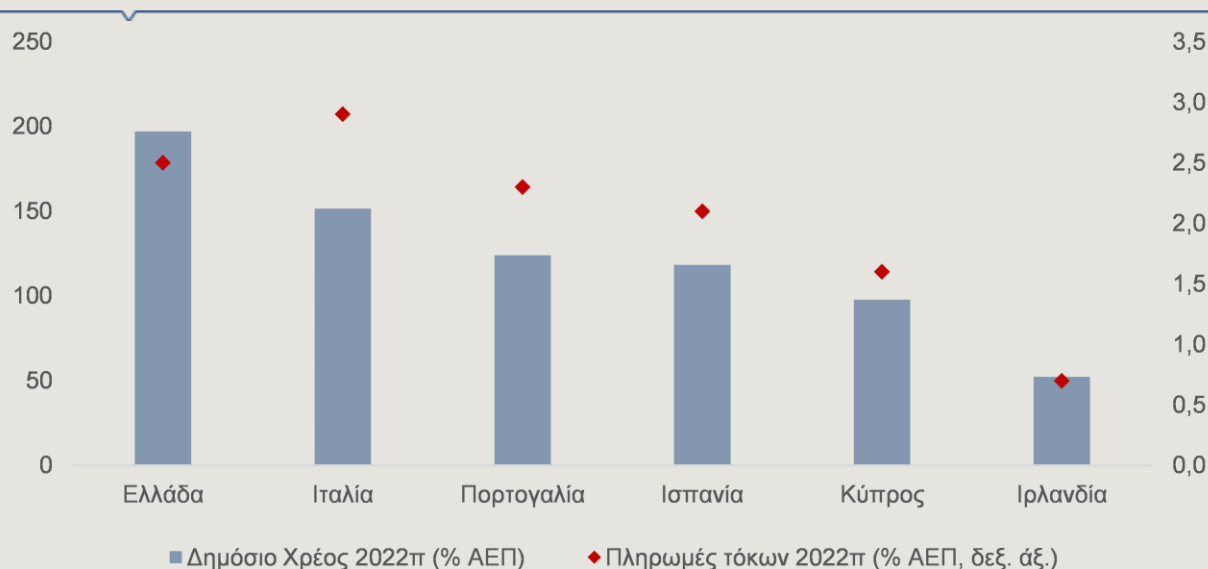
Παράλληλα, το δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, διαμορφώθηκε σε 206,3%, το 2020, από 180,7%, το 2019, πρωτίστως, λόγω της συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας και, δευτερευόντως, λόγω του πρωτογενούς ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης. Το 2021, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 197,1%, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2022, ενώ βάσει των προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναμένεται να διαμορφωθεί σε 202,9% (European Economic Forecast, Autumn 2021). Η πτώση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ, το 2021, εκτιμάται ότι προήλθε, κυρίως, από την άνοδο της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς το δημόσιο χρέος σε ονομαστικούς όρους, σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις, αυξήθηκε. Για το 2022, τόσο το Υπουργείο Οικονομικών, όσο και η Ε.Ε. αναμένουν περαιτέρω πτώση του ελληνικού χρέους σε 189,6% και 196,9% του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Όπως παρατηρείται στο Γράφημα 2, το δημόσιο χρέος της χώρας μας, το 2022, εκτιμάται ότι θα υπερβεί σημαντικά τα αντίστοιχα μεγέθη των επιλεγμένων χωρών της Ευρωζώνης. Οι υποχρεώσεις, ωστόσο, της Ελλάδας σε ό,τι αφορά τις πληρωμές τόκων της Γενικής Κυβέρνησης, ως ποσοστό του ΑΕΠ, αναμένεται να ανέλθουν σε 2,5% του ΑΕΠ, για το τρέχον έτος, ενώ είναι μικρότερες από τις αντίστοιχες της Ιταλίας (2,9%) και ελαφρώς υψηλότερες από της Ισπανίας (2,1%) και της Πορτογαλίας (2,3%). Οι πληθωριστικές τάσεις που αναμένεται να επικρατήσουν και το 2022 (ΕνΔΤΚ: +1%, σύμφωνα με την ΕΕ), σε συνδυασμό με τις προβλέψεις της ΕΕ για ισχυρή άνοδο του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές (5,2%) αναμένεται να ενισχύσουν σημαντικά το ονομαστικό ΑΕΠ. Η άνοδος του ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές, σε συνδυασμό με τα χαμηλά ονομαστικά επιτόκια του ελληνικού χρέους, αναμένεται να συμβάλουν στη μείωση του λόγου χρέους προς το ΑΕΠ, το 2022.

Παρά το γεγονός ότι ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ διαμορφώθηκε σε υψηλό επίπεδο, το 2021, το profile του ελληνικού δημοσίου χρέους, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, παρέμεινε ευνοϊκό (Στρατηγική Χρηματοδότησης του Ελληνικού Δημοσίου, 2022, Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους). Συγκεκριμένα, η μέση σταθμισμένη ληκτότητα (maturity) του χρέους διαμορφώθηκε, το 2021, σε 20 έτη, σημαντικά υψηλότερη σε σύγκριση με τις αντίστοιχες διάρκειες του χρέους των ευρωπαϊκών χωρών οι οποίες υλοποίησαν προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής, εντός της τελευταίας δεκαετίας (Γράφημα 3α).

Επιπρόσθετα, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες του Ελληνικού Δημοσίου διαμορφώθηκαν, το 2021, σε 19,9% του ΑΕΠ, υψηλότερα από τον αντίστοιχο μέσο όρο της ίδιας ομάδας χωρών (συμπεριλαμβανο-

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2022 αναφορικά με το Δημόσιο Χρέος και τις πληρωμές τόκων ως ποσοστό του ΑΕΠ: Ελλάδα και επιλεγμένες χώρες της Ευρωζώνης

Πηγή:
Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

μένης και της Ελλάδας), αλλά σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο συγκριτικά με την Ισπανία και την Ιταλία (Γράφημα 3β). Σύμφωνα με τον ΟΔΔΗΧ, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας, ως ποσοστό του ΑΕΠ, θα διαμορφωθούν σε λιγότερο από 15% ετησίως, τα επόμενα χρόνια.

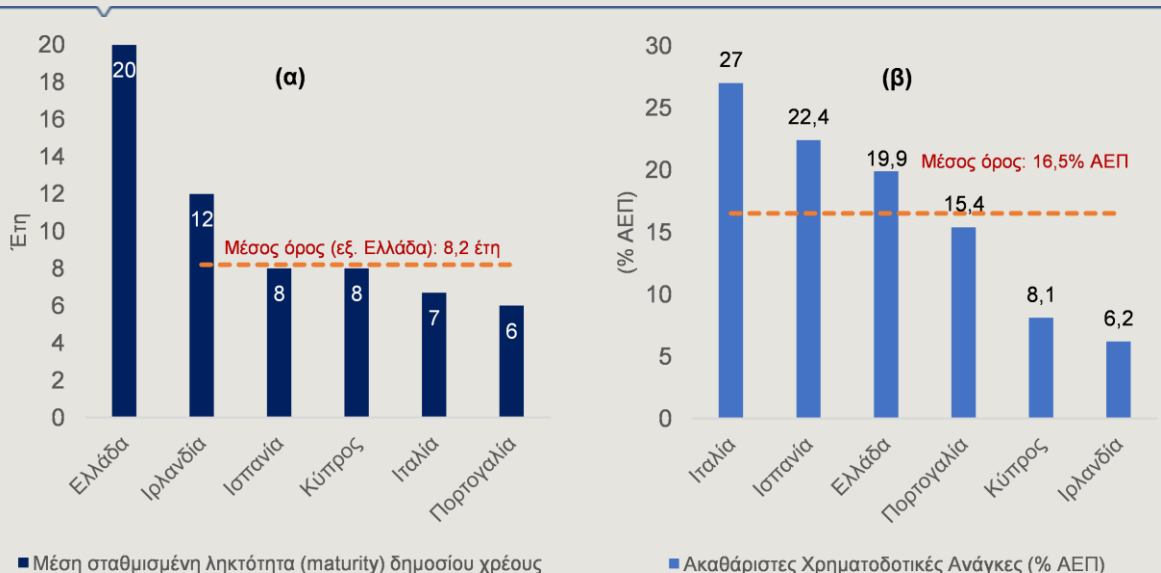
Παράλληλα, το κόστος χρηματοδότησης διαμορφώθηκε σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, καθώς, κατά μέσο όρο, το 2021, σε σύγκριση με τις αρχές του 2020, δηλαδή πριν το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης, η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου του Ελληνικού Δημοσίου ήταν μειωμένη κατά 59 μονάδες βάσης (μ.β.), ενώ η διαφορά της απόδοσής του σε σύγκριση με το δεκαετές κρατικό ομόλογο της Γερμανίας (spread), ήταν μικρότερη κατά 46 μ.β. Επιπρόσθετα, αναφορικά με το μίγμα των κατόχων των ελληνικών κρατικών ομολόγων, το 75% του ελληνικού χρέους διακρατείται από πιστωτές του «επίσημου» τομέα, ενώ το 99% του χρέους αποτελείται από δάνεια σταθερού επιτοκίου -έναντι 31% το 2015- γεγονός που συνεπάγεται ότι περιορίζεται ο κίνδυνος από ενδεχόμενη μεταβλητότητα των επιτοκίων στο μέλλον.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η πρόσβαση του Ελληνικού Δημοσίου στις αγορές ήταν αξιοσημείωτη, το 2021, παρά τις ανοδικές πιέσεις που ασκήθηκαν στα επιτόκια, το δεύτερο εξάμηνο του 2021, καθώς αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια ύψους Ευρώ 14 δισ., μέσω 3 νέων εκδόσεων (5ετές, 10ετές, 30ετές). Αξίζει να σημειωθεί, επιπλέον, ότι το 30ετές ομόλογο ήταν η μεγαλύτερη σε διάρκεια έκδοση που πραγματοποιήσε το ελληνικό δημόσιο από το 2008. Παρά τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες τις προηγούμενες χρονιάς, η άντληση ρευστότητας από τις διεθνείς αγορές, το 2021, είχε ως αποτέλεσμα τη διατήρηση των ταμειακών διαθεσίμων (cash buffer) στο επίπεδο των Ευρώ 31,6 δισ., τα οποία, σε συνδυασμό με τη μακρά ληκτότητα του ελληνικού δημοσίου χρέους, συνεπάγονται μειωμένο κίνδυνο αναχρηματοδότησης. Παράλληλα, όμως, το ελληνικό δημόσιο συνεχίζει να αντλεί ρευστότητα από τις διεθνείς αγορές, καθώς, εντός του Ιανουαρίου, προχώρησε σε έκδοση νέου δεκαετούς ομολόγου ύψους Ευρώ 3 δισ., ενώ, σύμφωνα με τη στρατηγική χρηματοδότησης για το τρέχον έτος, η συνολική αξία των εκδόσεων ΟΕΔ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε Ευρώ 12 δισ.

Η άνοδος του πραγματικού ΑΕΠ που αναμένεται τα επόμενα χρόνια και εκτιμάται ότι θα στηριχθεί σε σημαντικό βαθμό στις επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν μέσω της εισροής κεφαλαίων και δανείων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης, μαζί με τη διατήρηση δημοσιονομικής πειθαρχίας και την επιστροφή σε πρωτογενή πλεονάσματα, από το 2023 και μετά, θα οδηγήσουν σε σημαντική αποκλιμάκωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ (περί του 160%, το 2026). Ένας σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και την προσέλκυση επενδύσεων είναι η αναβάθμιση του αξιόχρεου της χώρας στο επίπεδο της επενδυτικής βαθμίδας, γεγονός που αντανάκλα τη βελτίωση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους. Ο οίκος αξιολόγησης Fitch, ήδη στις 14.1.2022, προχώρησε στην αναβάθμιση των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας σε θετικές από σταθερές, η οποία, σύμφωνα με τη σχετική έκθεση, αντανάκλα την ισχυρή ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας που σε συνδυασμό με τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και λαμβάνοντας υπόψη το αναμενόμενο χαμηλό κόστος δανεισμού, θα οδηγήσουν σε ταχύτερη από το αναμενόμενο πτώση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Μέση σταθμισμένη ληκτότητα (maturity) Δημοσίου Χρέους και Ακαθάριστες Χρηματοδοτικές Ανάγκες ως ποσοστό του ΑΕΠ, 2021ε: Σύγκριση Ελλάδας και επιλεγμένων χωρών της Ευρωζώνης

Πηγή:
«Στρατηγική Χρηματοδότησης του Ελληνικού Δημοσίου, 2022», ΟΔΔΗΧ

Η Ανάκαμψη της Αγοράς Εργασίας στις ΗΠΑ και η εξέλιξη του φαινομένου της «Μεγάλης Παραίτησης»

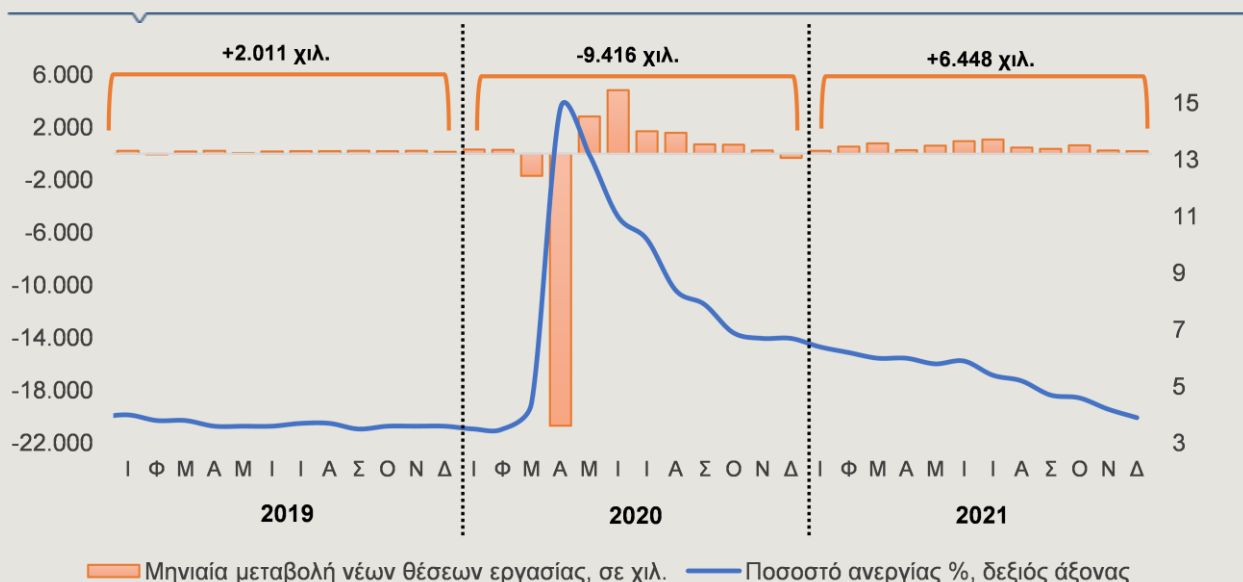
Τα πρόσφατα στοιχεία επιβεβαιώνουν τη συνεχή βελτίωση που παρουσιάζει η αγορά εργασίας των ΗΠΑ, καθώς το εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό της ανεργίας υποχώρησε, τον Δεκέμβριο του 2021, στο 3,9%, από 4,2% τον Νοέμβριο του 2021 και 6,7%, τον Δεκέμβριο του 2020. Αξίζει να σημειωθεί ότι, πριν το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης, το ποσοστό της ανεργίας κυμαινόταν στο εύρος 3,5%-3,6%, δηλαδή στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 50 ετών. Ωστόσο, τα περιοριστικά μέτρα που εισήχθησαν, κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας, οδήγησαν σε εκτίναξη του ποσοστού της ανεργίας στο 14,8%, τον Απρίλιο του 2020, το οποίο αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί στα χρονικά της έρευνας, ενώ έκτοτε βαίνει σταδιακά μειούμενο (Γράφημα 4).

Παράλληλα, προστέθηκαν περίπου 199 χιλ. θέσεις απασχόλησης στην οικονομία των ΗΠΑ, τον Δεκέμβριο του 2021 και 6,4 εκατ. θέσεις απασχόλησης, συνολικά για το 2021, καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος των απωλειών του 2020 (-9,4 εκατ.). Στην παροχή υπηρεσιών αναψυχής και φιλοξενίας, προστέθηκαν 2,6 εκατ. θέσεις απασχόλησης, το 2021, υστερώντας, ωστόσο, κατά 1,2 εκατ. θέσεις έναντι του Φεβρουαρίου του 2020, καθώς ο συγκεκριμένος κλάδος επλήγη σφοδρά από την πανδημία.

Η ταχύτητα με την οποία ανέκαμψε η αγορά εργασίας είναι αξιοσημείωτη, δεδομένης της έντασης της διαταραχής που υπέστη κατά το ξέσπασμα της πανδημίας. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην εξαιρετικά επεκτατική δημοσιονομική και νομισματική πολιτική που υιοθέτησαν οι αμερικανικές αρχές, από τον Μάρτιο του 2020, μέρος της οποίας διατηρείται μέχρι σήμερα. Η ισχυροποίηση της αγοράς εργασίας, όπως αντανακλάται στην προσέγγιση του ποσοστού της ανεργίας στα προ της πανδημίας επίπεδα, ενδεχομένως να σηματοδοτήσει την επιτάχυνση της άρσης των υποστηρικτικών μέτρων, στο πεδίο τόσο της δημοσιονομικής, όσο και της νομισματικής πολιτικής. Εξάλλου, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, στην τελευταία συνεδρίασή της (26 Ιανουαρίου 2022), τόνισε ότι, δεδομένης της ισχυρής αγοράς εργασίας και του πληθωρισμού, ο οποίος κινείται σημαντικά υψηλότερα από το στόχο του 2%, είναι πολύ πιθανή η αύξηση των επιτοκίων, αρχής γενομένης από τη συνεδρίαση του Μαρτίου.

Η «Μεγάλη Παραίτηση»: Νέα κανονικότητα ή παροδικό φαινόμενο;

Η περίπτωση των ΗΠΑ αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα των μεταβαλλόμενων τάσεων στην αγορά εργασίας, οι οποίες διαφαίνονταν πριν την πανδημία, αλλά ενισχύθηκαν μετά από αυτήν. Η «Μεγάλη Παραίτηση» είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται από τις αρχές του 2021 και το κυρίαρχο στοιχείο αυτού του φαινομένου είναι τα υψηλότερα ποσοστά παραιτήσεων που παρατηρήθηκαν στην αμερικανική αγορά

ΓΡΑΦΗΜΑ 4
Η ανάκαμψη της αγοράς εργασίας των ΗΠΑ

 Πηγή:
Bloomberg

εργασίας, κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 5, ο λόγος των παραιτήσεων (δηλαδή ο αριθμός των ατόμων που εγκατέλειψαν οικειοθελώς τη θέση εργασίας τους) ως προς τη συνολική απασχόληση ανήλθε στο 3%, τον Νοέμβριο του 2021 (πάνω από 4,5 εκατ. εργαζόμενοι), το οποίο συνιστά το υψηλότερο επίπεδο από την έναρξη της έρευνας, το 2000. Σημειώνεται ότι, πριν τον Μάρτιο του 2021, το ποσοστό αυτό δεν είχε υπερβεί ποτέ το 2,4%. Σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία (U.S. Bureau of Labor Statistics), οι κλάδοι στους οποίους παρατηρούνται τα υψηλότερα ποσοστά παραίτησης είναι εκείνοι της διαμονής και εστίασης, του λιανικού εμπορίου και της ψυχαγωγίας, ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στον χρηματοοικονομικό και ασφαλιστικό κλάδο και στην εκπαίδευση.

Το εν εξελίξει αυτό φαινόμενο επηρεάζει και το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό (ο λόγος των ατόμων ηλικίας 16 ετών και άνω που απασχολούνται ή αναζητούν εργασία προς το σύνολο του εργατικού δυναμικού). Όπως προκύπτει από το Γράφημα 5, το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό κυμαινόταν στο εύρος 62,9%-63,4%, πριν την πανδημία, υποχώρησε στο 60,2%, τον Απρίλιο του 2020, δηλαδή στο χαμηλότερο ποσοστό από το 1973, ενώ έκτοτε ανέκαμψε, διαμορφούμενο, ωστόσο, σε χαμηλότερα από τα προ της πανδημίας επίπεδα (Δεκέμβριος: 61,9%). Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς ενδεχόμενη διατήρηση του ποσοστού συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό, σε συγκριτικά χαμηλά επίπεδα, λειτουργεί επιβαρυντικά για τις προοπτικές της οικονομίας των ΗΠΑ.

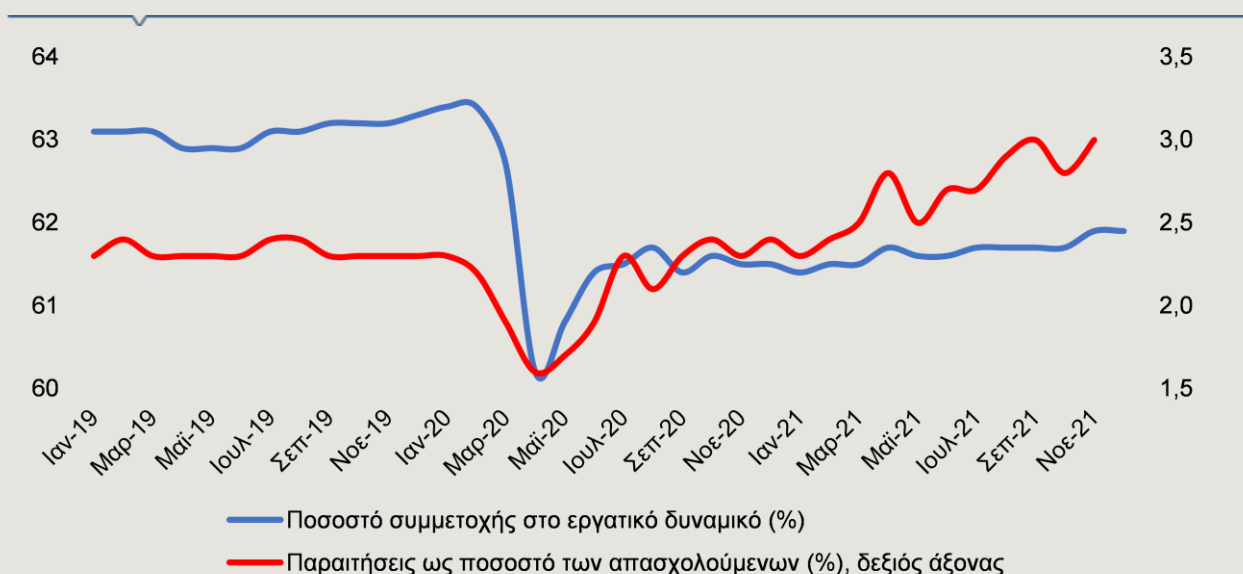
Οι πιθανές ερμηνείες που έχουν διατυπωθεί για την εμφάνιση αυτού του φαινομένου, έχουν τόσο οικονομικές όσο και κοινωνικές διαστάσεις:

Πρώτον, η αναζήτηση καλύτερα αμειβόμενων θέσεων εργασίας συνιστά, σύμφωνα με έρευνα της συμβουλευτικής εταιρείας PwC ([Future of work: PwC](#)), το σημαντικότερο λόγο αύξησης του ποσοστού παραίτησης. Τούτο μπορεί να οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην προσπάθεια ενός ποσοστού εργαζόμενων να καλύψουν, σε ατομικό επίπεδο, την απώλεια εισοδήματος έναντι των πληθωριστικών πιέσεων.

Δεύτερον, στην επιθυμία για μεγαλύτερη ευελιξία και επιλογή τηλεργασίας, γεγονός που αποτυπώνεται και στην αυξητική τάση αλλαγής των εργασιακών συμβολαίων σε καθεστώς τηλεργασίας, όπου προσφέρεται η δυνατότητα.

Τρίτον, στην αλλαγή επαγγέλματος ή στην αποχώρηση από το εργατικό δυναμικό. Ο λόγος αυτός, ενδεχομένως, να σχετίζεται περισσότερο με κοινωνιολογικές και ψυχολογικές αιτίες. Η απώλεια χρόνου στην περίοδο της πανδημίας και η αλλαγή των προτεραιοτήτων, μετά τη δύσκολη αυτή περίοδο, οδήγησε πολλούς ανθρώπους σε επαναπροσδιορισμό των επαγγελματικών τους επιλογών, όπως για παράδειγμα, επένδυση σε μία άλλη επαγγελματική δραστηριότητα ή αποχώρηση από το εργατικό δυναμικό, δυνατότητα που παρέχει η συσσώρευση αποταμιεύσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Προς το παρόν, δεν μπορεί να προσδιοριστεί εάν η «Μεγάλη Παραίτηση» είναι ένα παροδικό φαινόμενο ή εάν σχετίζεται με νέες τάσεις στην αγορά εργασίας, οι οποίες θα λάβουν μονιμότερα χαρακτηριστικά. Η βαθμιαία εξασθένηση της πανδημίας, εντός του 2022 και, κατά συνέπεια, η πλήρης επιστροφή στην κανονικότητα αναμένονται να αποσαφηνίσουν το συγκεκριμένο ζήτημα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5
Το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό και το φαινόμενο της «Μεγάλης Παραίτησης»

Πηγή:
Bloomberg, U.S.
Bureau of Labor
Statistics

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις), στην ισοτιμία του ευρώ με το δολάριο, διατηρήθηκαν θετικές, την εβδομάδα που έληξε στις 18 Ιανουαρίου. Οι θετικές θέσεις (υπέρ του ευρώ, "long") αυξήθηκαν κατά 18.579 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα 24.584 συμβόλαια από 6.005 συμβόλαια, την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 6). Σημειώνεται ότι πρόκειται για την πέμπτη διαδοχική εβδομαδιαία αύξηση που καταγράφεται.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6
Specs θέσεις για μη εμπορικές/κερδοσκοπικές συναλλαγές

 Πηγή:
CFTC, IMM

Ευρώ (EUR/USD) ► Η ισοτιμία του ευρώ με το δολάριο, στις 27 Ιανουαρίου, στην Ευρώπη, διαμορφωνόταν περί τα 1,1198 δολάρια, με αποτέλεσμα το ευρώ να σημειώνει, από τις αρχές του έτους, απώλειες έναντι του δολαρίου (1,5%), ενώ διαπραγματευόταν υψηλότερα κατά 8,3%, συγκριτικά με το χαμηλό που είχε καταγράψει, στις 3 Ιανουαρίου 2017 (USD 1,0342).

Κέρδη καταγράφει το δολάριο, έχοντας κινηθεί εντός της ημέρας στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων δύο μηνών έναντι του ευρώ (1,1193 δολάρια). Η συνεδρίαση της 26^{ης} Ιανουαρίου σηματοδότησε την επιβεβαίωση της αλλαγής της νομισματικής πολιτικής από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed), στην προσπάθεια περιορισμού των πληθωριστικών πιέσεων. Όπως τόνισε ο επικεφαλής της, θα χρησιμοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα νομισματικά εργαλεία προκειμένου να αποτραπεί η παγίωση του πληθωρισμού στα τρέχοντα υψηλά επίπεδα. Η επιθετικότερη προσέγγιση της Fed στο ζήτημα της αντιμετώπισης του πληθωρισμού ερμηνεύεται ως προπομπός περισσότερων και μεγαλύτερων αυξήσεων των επιτοκίων εντός του 2022, γεγονός που λειτουργεί θετικά για το δολάριο.

Ελβετικό Φράγκο (CHF) ► Το ευρώ καταγράφει απώλειες έναντι του φράγκου, κινούμενο στην περιοχή των 1,0378 φράγκων (27.1.2022). Από τις αρχές του έτους, το ευρώ σημειώνει οριακά κέρδη έναντι του φράγκου, της τάξης του 0,03%.

Ενισχύεται το φράγκο, έχοντας βρεθεί στις 24 Ιανουαρίου στα υψηλότερα επίπεδα από το 2015 έναντι του ευρώ. Παρά την άνοδο του ευρώ, το πρώτο δεκάημερο του Ιανουαρίου, το φράγκο ανέκαμψε, καλύπτοντας τις απώλειες. Η προοπτική περαιτέρω όξυνσης των ήδη τεταμένων γεωπολιτικών εντάσεων μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας αύξησε τη ζήτηση για το φράγκο, το οποίο λειτούργησε ως ασφαλής επενδυτική τοποθέτηση.

Στερλίνα (GBP) ► Η στερλίνα, στις 27 Ιανουαρίου, εμφάνιζε μεικτή εικόνα, καταγράφοντας κέρδη έναντι του ευρώ (0,8343 GBP/EUR), αλλά απώλειες έναντι του δολαρίου ΗΠΑ (1,3425 USD/GBP). Σημειώνεται ότι, από τις αρχές του έτους, η στερλίνα καταγράφει κέρδη κατά 0,8% έναντι του ευρώ και απώλειες κατά 0,8% έναντι του δολαρίου.

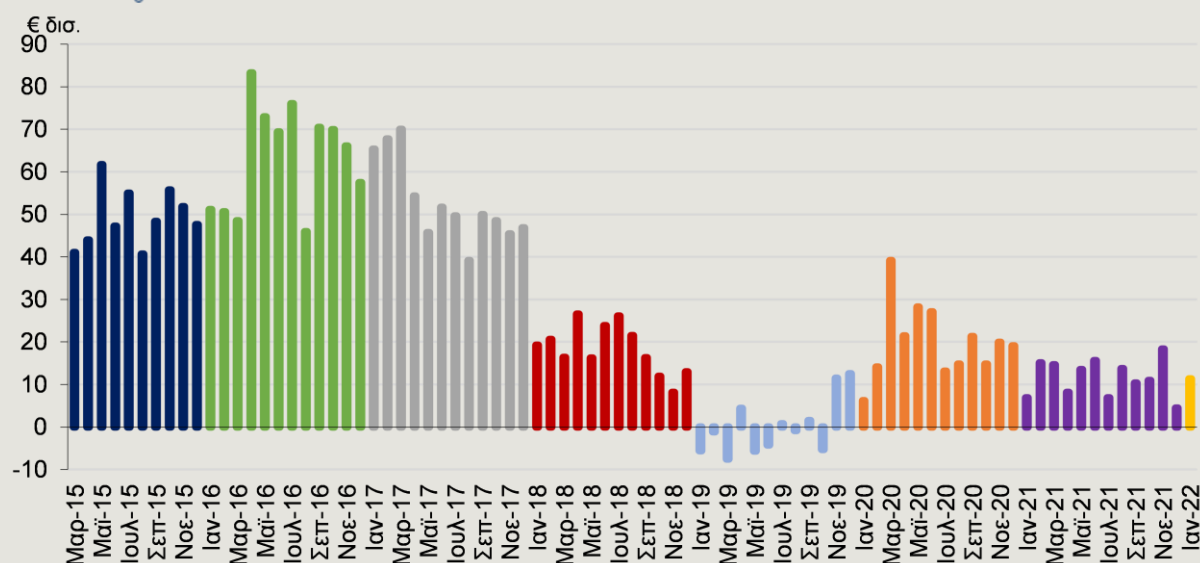
Στα χαμηλότερα επίπεδα του τελευταίου μήνα βρέθηκε, στις 27 Ιανουαρίου, η στερλίνα έναντι του δολαρίου (1,3406 δολάρια), το οποίο ενισχύθηκε έναντι των βασικών νομισμάτων, στον απόηχο της τελευταίας συνεδρίασης της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ. Οι συμμετέχοντες στις αγορές αναμένουν την επόμενη συνεδρίαση της Τράπεζας της Αγγλίας, στις 3 Φεβρουαρίου, καθώς θεωρείται ιδιαίτερα πιθανό να αποφασιστεί νέα αύξηση των επιτοκίων. Υπενθυμίζεται ότι, στη συνεδρίαση του Δεκεμβρίου του 2021, η Τράπεζα της Αγγλίας αύξησε το βασικό επιτόκιο κατά 15 μονάδες βάσης, στο 0,25%.

Αγορές ομολόγων – Χαρτοφυλάκιο κρατικών ομολόγων Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)

Η αξία του χαρτοφυλακίου κρατικών ομολόγων της ΕΚΤ (Γράφημα 7) που έχει προέλθει από την εφαρμογή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου, διαμορφώθηκε στα Ευρώ 2,498 τρισ. Η ΕΚΤ προέβη σε πωλήσεις καλυμμένων ομολόγων, αξίας Ευρώ 991 εκατ., σε πωλήσεις Asset-Backed Securities, αξίας Ευρώ 305 εκατ. και σε αγορές εταιρικών και ασφαλιστικών ομολογιακών τίτλων, αξίας Ευρώ 2,350 δισ. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ, την περασμένη εβδομάδα, πραγματοποίησε καθαρές αγορές, αξίας Ευρώ 10,3 δισ., στο πλαίσιο του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού, λόγω της πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme-PEPP), με τη συνολική αξία του εν λόγω χαρτοφυλακίου να διαμορφώνεται περίπου στα Ευρώ 1,614 τρισ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

Εξέλιξη αγοραπωλησιών κρατικών ομολόγων ανά μήνα από την ΕΚΤ

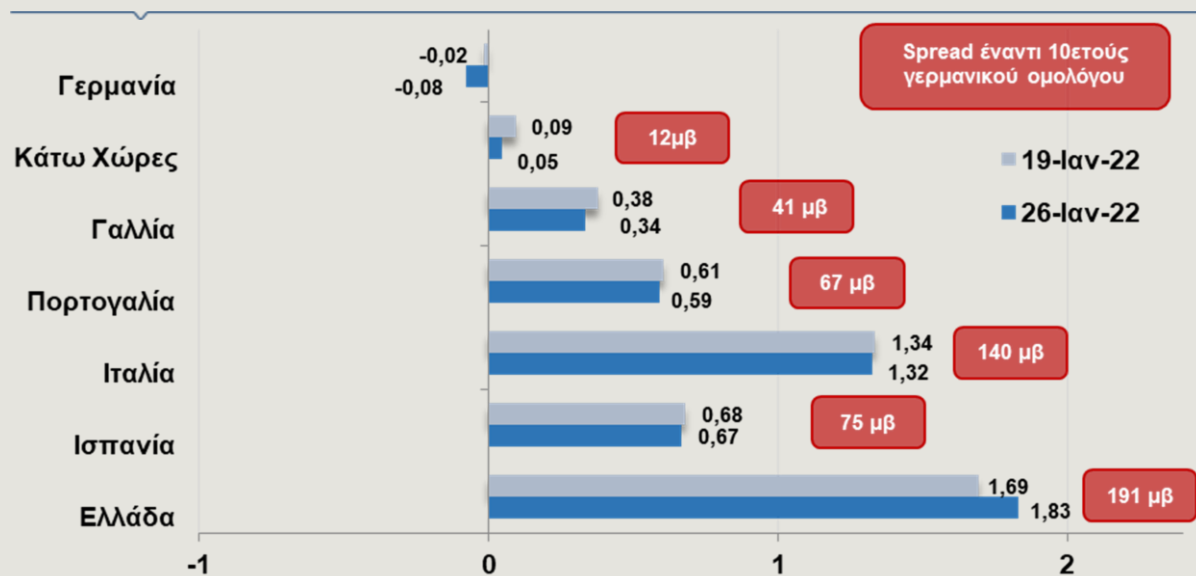
Πηγή:
Ευρωπαϊκή
Κεντρική
Τράπεζα, Alpha
Bank

Στην ελληνική αγορά ομολόγων, το εύρος της απόδοσης του δεκαετούς κρατικού ομολόγου, λήξης 18 Ιουνίου 2032, με κουπόνι 1,75%, διαμορφωνόταν, στις 26 Ιανουαρίου, μεταξύ 1,78% και 1,84%. Επιπλέον, το δεκαετές ομόλογο της Πορτογαλίας κατέγραφε απόδοση 0,59%, της Ιταλίας 1,32% και της Ισπανίας 0,67% (Γράφημα 8). Η διαφορά απόδοσης μεταξύ του δεκαετούς ομολόγου της Ελλάδας και του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας (spread) διαμορφωνόταν στις 191 μονάδες βάσης (μ.β.), του δεκαετούς πορτογαλικού ομολόγου στις 67 μ.β., ενώ του δεκαετούς ιταλικού ομολόγου στις 140 μ.β. Παράλληλα, η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας, ως σημείο αναφοράς του κόστους δανεισμού της Ζώνης του Ευρώ (ΖΤΕ), διαμορφωνόταν στο -0,08%, στις 26 Ιανουαρίου.

Ανοδικά κινήθηκαν οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων των κρατών-μελών της ΖΤΕ, στον απόηχο της συνεδρίασης της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed). Η προοπτική περισσότερων και μεγαλύτερων αυξήσεων επιτοκίων από τη Fed ώθησε την απόδοση του δεκαετούς ομολόγου των ΗΠΑ στο 1,86%, στις 26 Ιανουαρίου, συμπαρασύροντας προς τα πάνω τις αντίστοιχες ομολογιακές αποδόσεις στη ΖΤΕ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

Αποδόσεις 10ετών ομολόγων (%) και spreads έναντι 10ετούς γερμανικού ομολόγου

 Πηγή:
 Bloomberg,
 Alpha Bank

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

Ετήσια στοιχεία	2016	2017	2018	2019	2020	Ετήσιες Μεταβολές
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)	-0,5	1,3	1,6	1,9	-9,0	
Ιδιωτική Κατανάλωση	-0,5	1,9	2,3	1,9	-7,9	
Δημόσια Κατανάλωση	-0,2	-0,1	-4,2	1,2	2,6	
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	2,3	8,1	-6,6	-4,6	-0,3	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-0,4	8,5	9,1	4,8	-21,5	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	2,2	7,4	8,0	3,0	-7,6	
Γεν. Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μεταβ., μ.ο. έτους)	-0,8	1,1	0,6	0,3	-1,2	
Ανεργία (% , μέσο έτους)	23,5	21,5	19,3	17,3	16,3	
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ) *	3,3	3,8	4,4	4,0	-7,1	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	180,5	179,5	186,4	180,7	206,3	
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-1,7	-1,9	-2,9	-1,5	-6,6	

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2020	2021			Τελευταία διαθέσιμη περίοδος	Τριμηνιαία στοιχεία (% ετήσιες μεταβολές)
		Q1	Q2	Q3		
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)						
Όγκος Λιαν. Εμπορίου (εκτός καυσίμων-λιπ/κών)	-1,3	0,3	20,9	8,9	9,3 (Ιαν.-Οκτ. 21)	
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	-26,6	-5,3	93,9	4,4	22,5 (Ιαν.-Δεκ. 21)	
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστ/τα (όγκος σε χιλ. m³)	5,9	20,9	83,9	14,5	52,5 (Ιαν.-Σεπ. 21)	
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	-1,5	2,6	14,6	7,8	9,0 (Ιαν.-Νοε. 21)	
Δείκτες Προσδοκιών						
Δείκτης Υπευθ. Προμηθειών στη μεταποίηση PMI	46,6	50,4	57,0	58,4	59,0 (Δεκ. 21)	
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	96,4	93,2	105,1	111,3	110,3 (Δεκ. 21)	
Δείκτης Επιχ/κών Προσδοκιών στη Βιομηχανία	93,9	98,2	105,0	111,3	109,1 (Δεκ. 21)	
Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης	-31,2	-43,0	-27,5	-35,4	-43,2 (Δεκ. 21)	
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)						
Ιδιωτικός Τομέας	3,5	2,9	2,3	0,8	1,1 (Νοε. 21)	
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	10,0	8,7	6,2	2,8	3,2 (Νοε. 21)	
- Βιομηχανία	8,1	5,4	2,1	-0,3	1,2 (Νοε. 21)	
- Κατασκευές	-0,1	-0,7	1,5	2,0	1,3 (Νοε. 21)	
- Τουρισμός	14,8	16,7	16,5	11,1	8,1 (Νοε. 21)	
Νοικοκυριά	-2,5	-2,7	-2,5	-2,6	-2,3 (Νοε. 21)	
- Καταναλωτικά Δάνεια	-2,2	-2,8	-1,7	-1,8	-0,7 (Νοε. 21)	
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,7	-2,8	-2,8	-2,9	-2,9 (Νοε. 21)	
Τιμές και Αγορά Εργασίας						
Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μετ., μ.ο. περιόδου)	-1,2	-1,6	0,3	1,8	5,1 (Δεκ. 21)	
Δκτ Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	4,5	4,3	6,2	7,9	7,9 (Γ' τρίμ. 21)	
Ανεργία (% , μ.ο. Περιόδου, εποχ. διορθ.)	16,3	16,6	16,1	13,7	13,3 (Νοε. 21)	
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)						
Ιδιωτική Κατανάλωση	-7,9	-4,5	13,1	8,6	8,6 (Γ' τρίμ. 21)	
Δημόσια Κατανάλωση	2,6	5,0	5,6	5,7	5,7 (Γ' τρίμ. 21)	
Επενδύσεις	-0,3	13,1	17,7	18,1	18,1 (Γ' τρίμ. 21)	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-21,5	-0,8	26,3	48,6	48,6 (Γ' τρίμ. 21)	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-7,6	-3,4	23,7	21,7	21,7 (Γ' τρίμ. 21)	

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, IOBE, IHS Markit

* Χωρίς την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιαδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματος του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του